

**ĮMONIŲ BANKROTO VALDYMO DEPARTAMENTAS PRIE ŪKIO MINISTERIJOS
 ĮMONIŲ BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO PROCESŲ EIGOS
 2013 M. SAUSIO–KOVO MĖN. APŽVALGA**

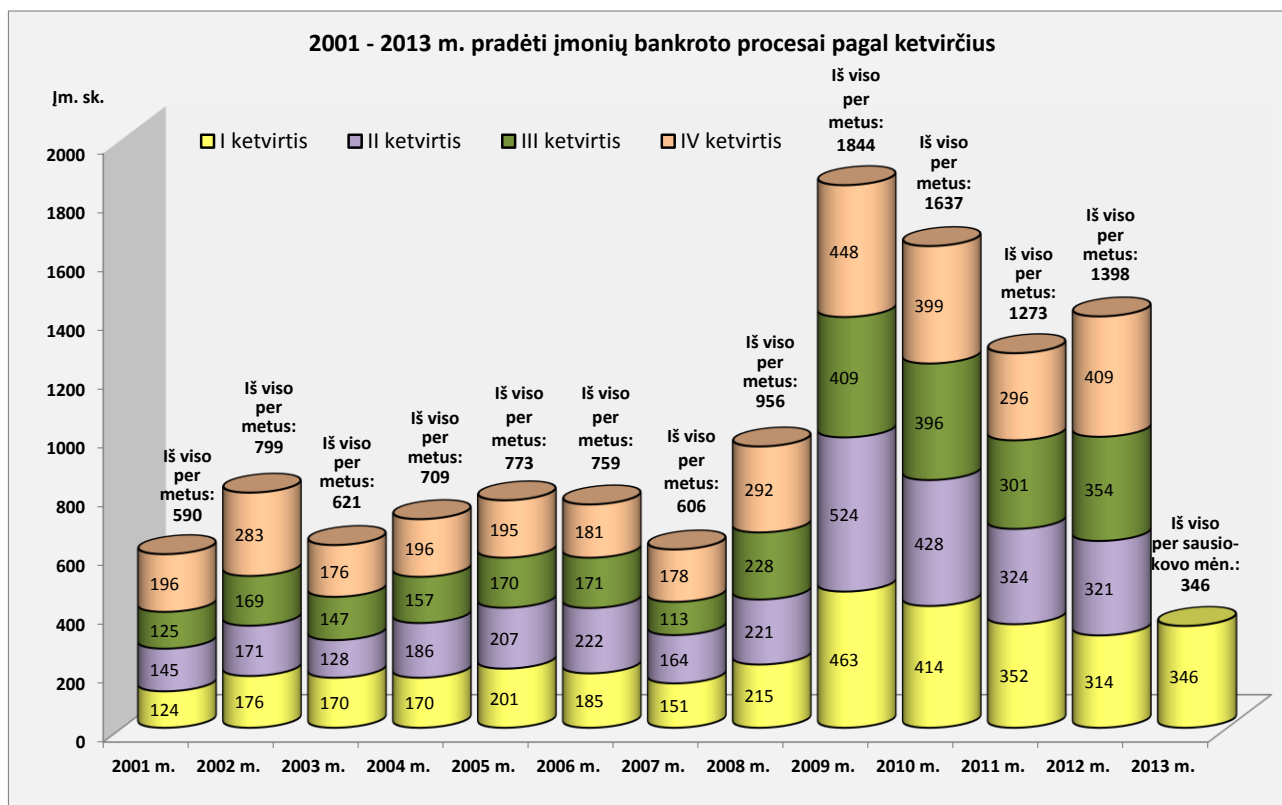
2013-04-29 Nr. (8.11)-A4-446
 Vilnius

ĮMONIŲ BANKROTAS

Nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2013 m. kovo 31 d. bankrotas paskelbtas 13326 įmonėms ir 15 bankų, iš kurių 9430 įmonių (70,8 proc.) ir 14 bankų (93,3 proc.) bankroto procesas baigtas, o 3896 įmonėse (29,2 proc.) tebevykdomas. Iš visų 13326 įmonių, kurioms laikotarpiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2013 m. kovo 31 d. buvo paskelbtas bankrotas, bankroto procesas nutrauktas 127 įmonėms, iš jų: 17 įmonių sanuotos, 3 reorganizuotos, 12 kreditorių atsisakė savo reikalavimų, su 41 kreditoriumi atsiskaityta, o su 51 kreditoriumi pasirašyta taikos sutartis.

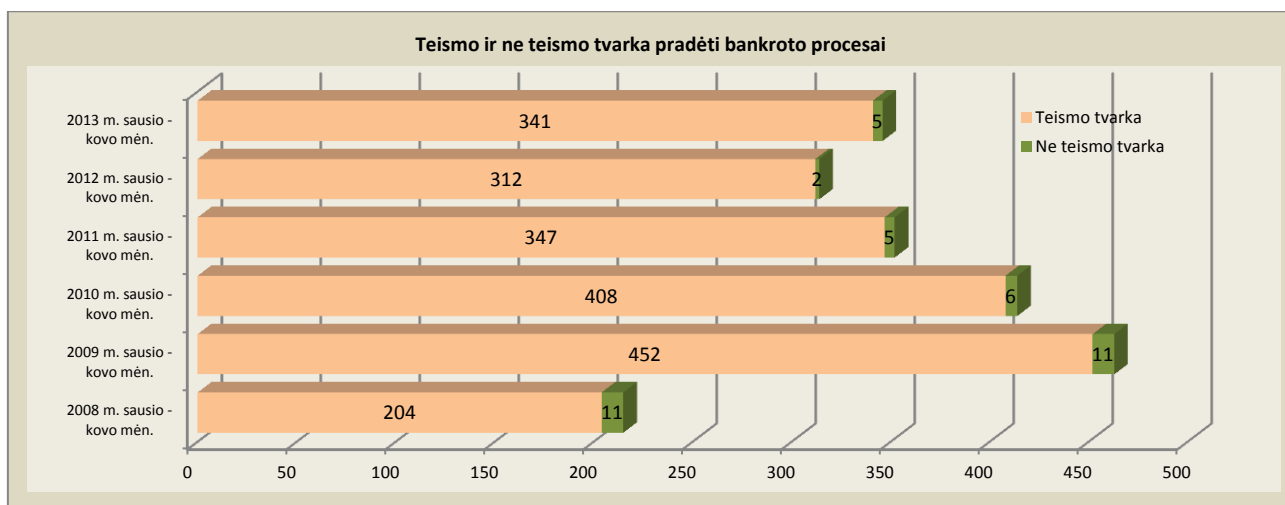
2013 m. sausio – kovo mėn. bankroto procesai buvo pradėti 346 įmonėms. Šis skaičius yra 32 įmonėmis arba 10,2 proc. didesnis nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (314 įm.), tačiau 6 įmonėmis arba 1,7 proc. mažesnis nei atitinkamu 2011 m. laikotarpiu, 68 įmonėmis arba 16,4 proc. mažesnis nei atitinkamu 2010 m. laikotarpiu ir 117 įmonių arba 25,3 proc. mažesnis nei atitinkamu 2009 m. laikotarpiu (žr. 1 paveikslą).

1 paveikslas

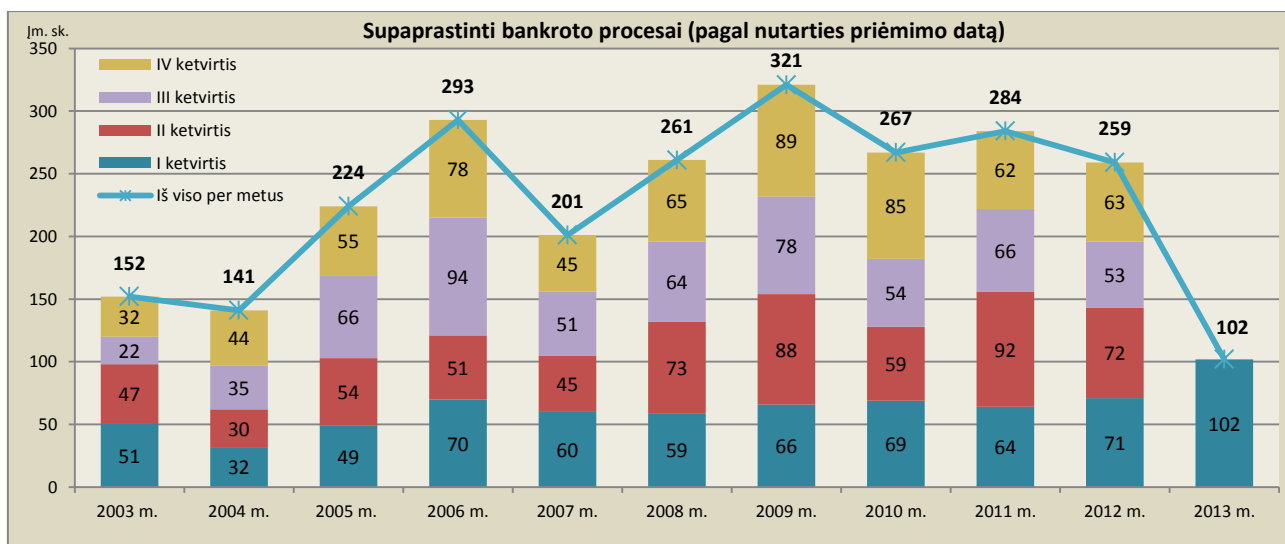
Bankroto procesai teismo ir ne teismo tvarka

2013 m. sausio – kovo mėn. laikotarpiu bankroto bylos teisme buvo iškeltos 341 įmonei (98,6 proc.), o 5 įmonių (1,4 proc.) bankroto procesai pradėti ne teismo tvarka (žr. 2 paveikslą).

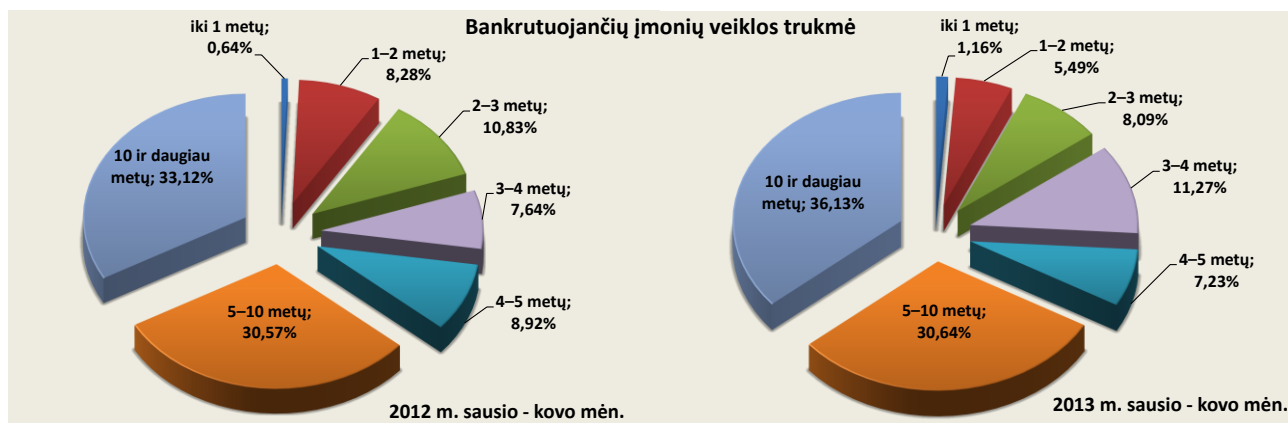
Supaprastinti bankroto procesai

Laikotarpiu nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2013 m. kovo 31 d. supaprastintas bankroto procesas iš viso buvo pradėtas taikyti 2505 įmonėms, iš kurių 2118 įmonėms supaprastintas bankroto procesas baigtas, o 71 supaprastintas bankroto procesas buvo nutrauktas. 2013 m. sausio – kovo mėn. supaprastintas bankroto procesas pradėtas taikyti 102 įmonėms, tai yra 43,7 proc. daugiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (71 įm.) (žr. 3 paveikslą).

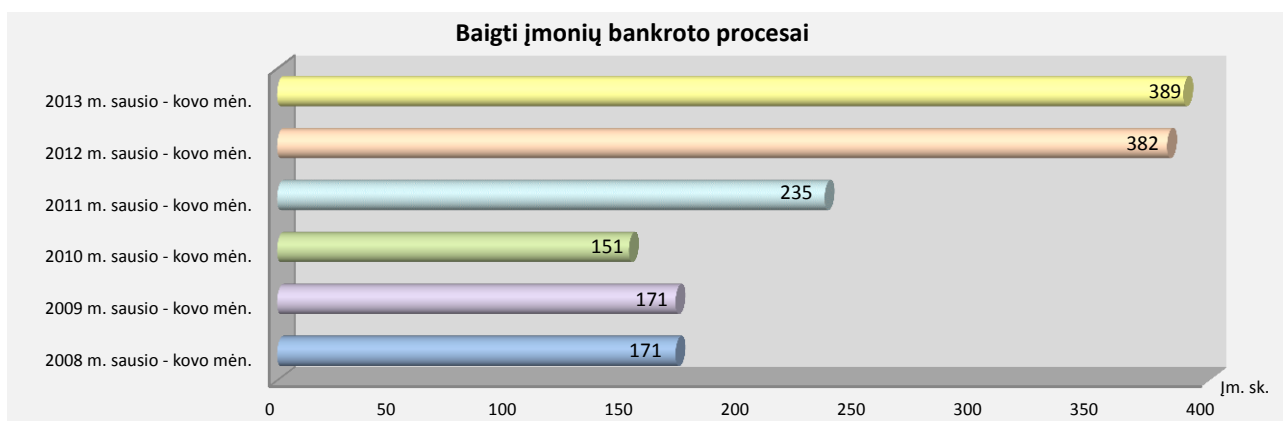

Bankrutuojančių įmonių veiklos ir baigtų bankroto procesų trukmė

Lyginant įmonių, kurioms 2013 m. sausio – kovo mėn. paskelbtas bankrotas, duomenis pagal jų veiklos trukmę iki bankroto su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu matyti, kad tiek 2013, tiek 2012 m. sausio – kovo mėn. didžiąją dalį bankrutuojančių įmonių sudarė įmonės, iki bankroto vykdžiusios veiklą 10 metų ir daugiau (2013 m. I ketv. – 36 proc., 2012 m. I ketv. – 33 proc.) bei įmonės, kurių veikla iki bankroto truko nuo 5 iki 10 metų (31 proc.) (žr. 4 paveikslą).

Analizuojant 2008 – 2013 m. sausio – kovo mėn. baigtų bankroto procesų duomenis matyti, kad baigtų bankroto procesų skaičius didėja: 2011 m. sausio – kovo mėn. baigti 235 bankroto procesai, 2012 m. atitinkamu laikotarpiu – 382, o 2013 m. sausio – kovo mėn. buvo baigta 389 bankroto procesų, t. y. 1,8 proc. daugiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (žr. 5 paveikslą).

Baigtų bankroto procesų trukmės duomenys rodo, kad bankroto procesai teismo tvarka truko 77,9 proc. ilgiau (23,4 mėn.) nei bankroto procesai ne teismo tvarka (13,1 mėn.). Baigtų supaprastintų bankroto procesų vidutinė trukmė – 14,1 mėn. (žr. 1 lentelę).

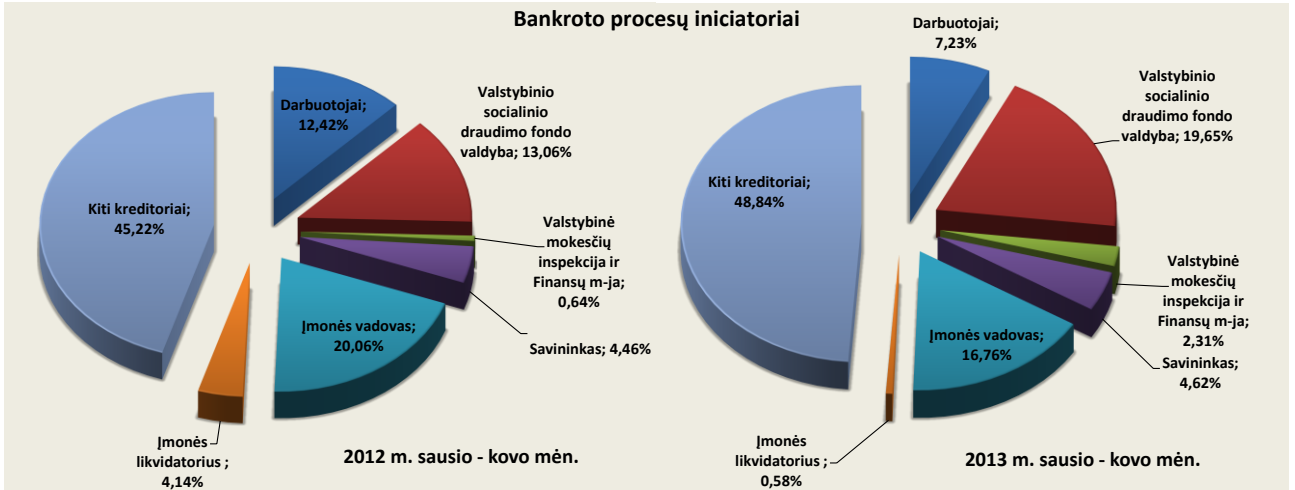
Baigtų bankroto procesų trukmė (1993 – 2013 m. kovo 31 d.)

Bankroto procedūra	Vidutinė procesų trukmė, mėnesiai		
	Supaprastinti bankroto procesai	Procesai teismo tvarka	Procesai ne teismo tvarka
BAIGTI PROCESAI	14,05	23,36	13,13
Likviduota dėl bankroto	16,69	23,72	13,08
Panaikinta	-	2,41	-
Nutraukta, iš jų:			
kreditoriai atsisakė reikalavimų	-	16,27	16
atsiskaityta su kreditoriais	-	10,95	6
pasirašyta taikos sutartis	-	15,96	24,5

Bankroto procesų iniciatoriai

Beveik pusę (49 proc.) visų bankroto procesų, pradėtų 2013 m. sausio – kovo mėn., inicijavo kiti kreditoriai (169). Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba inicijavo 20 proc., įmonių vadovai – 17 proc., darbuotojai – 7 proc. visų 2013 m. sausio – kovo mėn. pradėtų bankroto procesų (žr. 6 paveikslą).

6 paveikslas

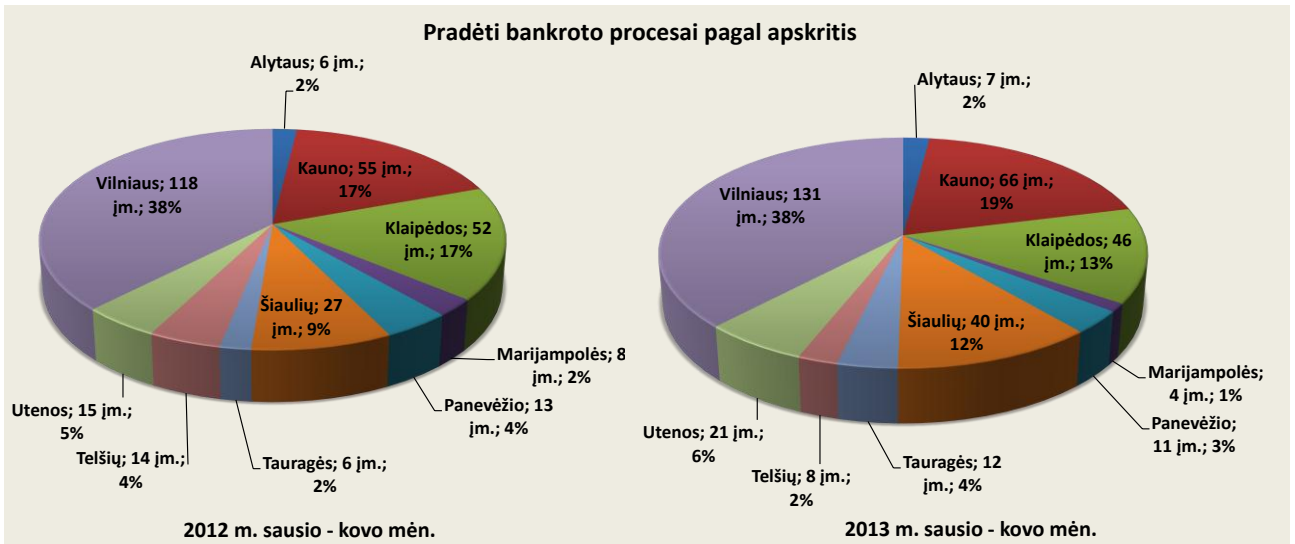

2013 m. sausio – kovo mėn. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, kiti kreditoriai, savininkas, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Finansų ministerija inicijavo daugiau bankroto procesų nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, o įmonės vadovas, darbuotojai ir įmonės likvidatorius – mažiau, lyginant su 2012 m. sausio – kovo mėn.

Bankroto procesai pagal apskritis

Lyginant 2013 m. sausio – kovo mėn. pradėtų bankroto procesų pasiskirstymą pagal apskritis su 2012 m. duomenimis, matyti, kad 2013 m. pirmąjį ketvirtį tendencijos išliko panašios – daugiausia bankroto procesų pradėta įmonėms Vilniaus (38 proc.), Kauno (19 proc.), Klaipėdos (13 proc.) ir Šiaulių (12 proc.) apskrityse, mažiausia – Marijampolės (1 proc.) apskrityje (žr. 7 paveikslą).

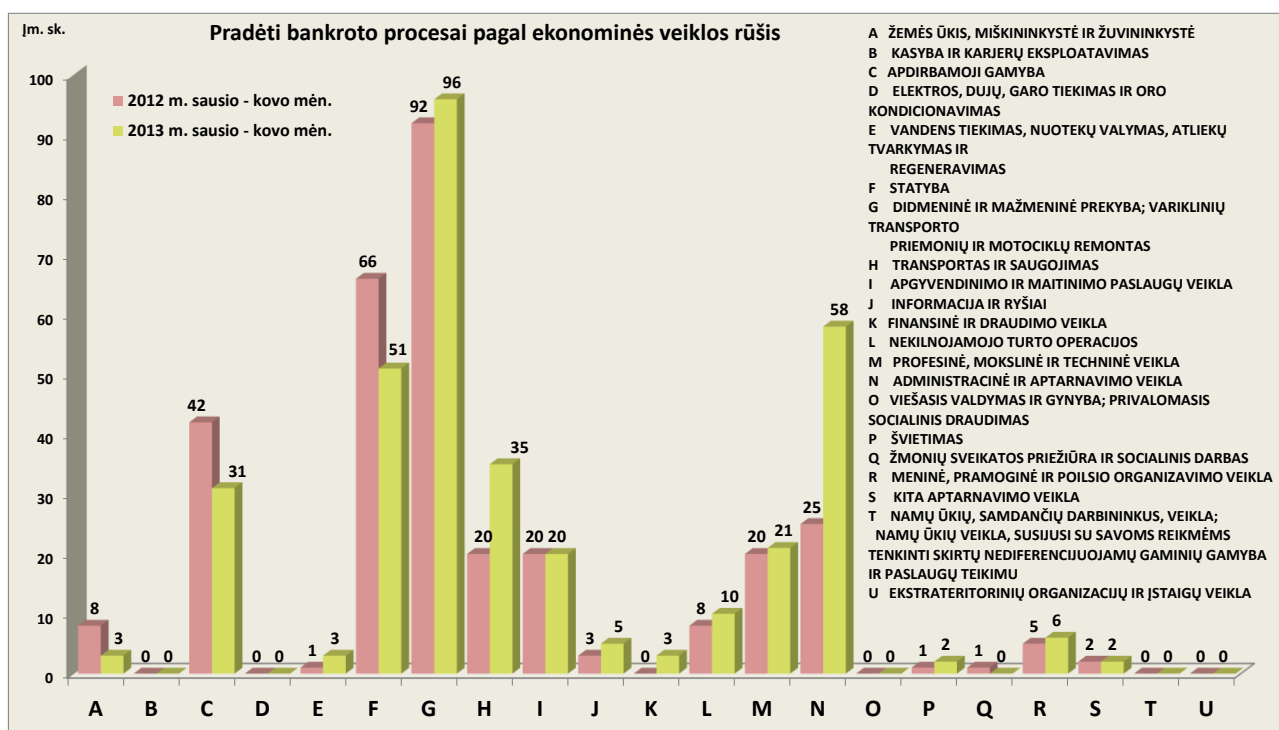
7 paveikslas

Bankroto procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

2013 m. sausio – kovo mėn. daugiausia bankroto procesų pradėta įmonėms, užsiimančioms didmenine ir mažmenine prekyba (96 įm. arba 27,7 proc.), administracine ir aptarnavimo veikla (58 įm. arba 16,8 proc.), statyba (51 įm. arba 14,7 proc.), transportu ir saugojimu (35 įm. arba 10,1 proc.), apdirbamąja gamyba (31 įm. arba 9 proc.), profesine, moksline ir technine veikla (21 įm. arba 6,1 proc.) apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla (20 įm. arba 5,8 proc.). Analizuojamu laikotarpiu mažiausia bankroto procesų pradėta švietimu (2 įm. arba 0,6 proc.), kita aptarnavimo veikla (2 įm. arba 0,6 proc.), vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo (3 įm. arba 0,9 proc.), žemės ūkiu, miškininkyste ir žuvininkyste (3 įm. arba 0,9 proc.), finansine ir draudimo veikla (3 įm. arba 0,9 proc.) užsiimančioms įmonėms (žr. 8 paveikslą).

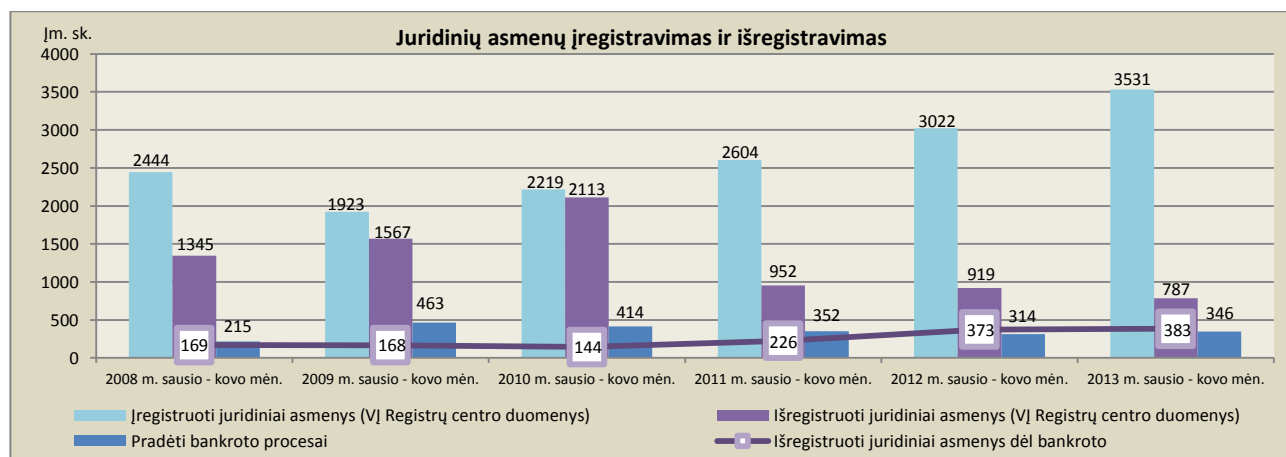
8 paveikslas

Lyginant 2013 m. sausio – kovo mėn. duomenis su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, žymesnis pradėtų bankroto procesų skaičiaus kritimas matomas apdirbamąja gamyba (26,2 proc.) ir statyba (22,7 proc.) užsiimančiose įmonėse, o didesnis pradėtų bankroto procesų skaičiaus augimas – administracine ir aptarnavimo veikla (2,3 karto) ir transportu ir saugojimu (1,75 karto) užsiimančiose įmonėse. Kita ekonomine veikla užsiimančioms įmonėms pradėtų bankroto procesų skaičiaus pokytis nežymus.

Juridinių asmenų registro duomenys

2013 m. sausio – kovo mėn. laikotarpiu Juridinių asmenų registre (toliau – Registras) įregistruoti 3531 juridiniai asmenys, t. y. 16,8 proc. daugiau negu 2012 m. atitinkamu laikotarpiu (3022), o iš Registro išregistruoti 787 juridiniai asmenys, t. y. 14,4 proc. mažiau nei per 2012 m. sausio – kovo mėn. (919) (žr. 9 paveikslą).

Dėl bankroto išregistruotų juridinių asmenų skaičius 2013 m. sausio – kovo mėn. buvo 383 arba 2,9 proc. didesnis nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu. Pažymėtina, kad 2013 m. sausio – kovo mėn., lyginant su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu, dėl bankroto išregistruotų juridinių asmenų dalis visame iš Registro išregistruotų juridinių asmenų skaičiuje išaugo 20 proc. (2013 m. sausio – kovo mėn. ši dalis sudarė 48,7 proc., o 2012 m. sausio – kovo mėn. – 40,6 proc.).

GARANTINIO FONDO ADMINISTRAVIMAS

2013 m. sausio – kovo mėn. Įmonių bankroto valdymo departamentui prie Ūkio ministerijos (toliau – Departamentas) buvo pateiktos 204 įmonių paraiškos išmokoms iš Garantinio fondo gauti (toliau – Paraiška), kuriose prašoma skirti išmokas 2053 bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių darbuotojams. Prašoma skirti išmokų suma darbuotojams sudaro 5,1 mln. Lt. Vidutiniškai vienam darbuotojui 2,5 tūkst. Lt (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Laikotarpis	Gautos paraiškos								
	Paraiškų skaičius (vnt.)			Darbuotojų skaičius (žm.)			Prašoma skirti išmokų suma, darbuotojams (mln. Lt)		
	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Sausis	76	89	79	1354	741	1012	3,3	1,6	2,1
Vasaris	88	48	69	1231	419	670	3,2	1,0	2,0
Kovas	122	79	56	1588	976	371	4,7	2,3	1,0
Iš viso:	286	216	204	4173	2136	2053	11,2	4,9	5,1

Lyginant 2012 m. I ketvirtį ir 2013 m. I ketvirtį pateiktų Paraiškų skaičius matyti, kad šis skaičius sumažėjo 5,6 proc. (2012 m. I ketvirtį pateiktos 216 Paraiškų, 2013 m. I ketvirtį – 204 Paraiškos), Paraiškose nurodytų darbuotojų skaičius sumažėjo 3,9 proc. (2012 m. I ketvirtį – 2136 darbuotojai, 2013 m. I ketvirtį – 2053 darbuotojai).

2013 m. I ketv. įvyko 4 Garantinio fondo tarybos posėdžiai, kuriuose Garantinio fondo taryba priėmė sprendimus dėl išmokų iš Garantinio fondo lėšų skyrimo pagal 217 Garantinio fondo administratoriaus išnagrinėtų paraiškų. Iš viso per laikotarpį Garantinio fondo taryba skyrė 5.259,2

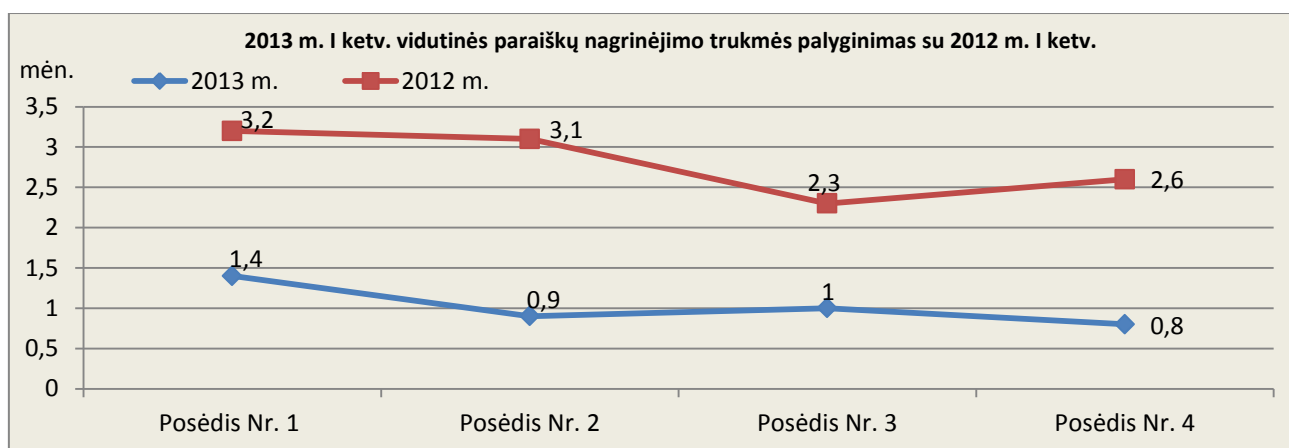
tūkst. Lt su darbo santykiais susijusių išmokų iš Garantinio fondo lėšų 2201 darbuotojui (vidutiniškai 2,4 tūkst. Lt vienam darbuotojui) (žr. 3 lentelę).

3 lentelė

Eil. Nr.	Fondo tarybos posėdžio data		Išnagrinėtų paraiškų skaičius		Darbuotojų, kuriems skirtos išmokos, skaičius		Skirtų išmokų darbuotojams suma (tūkst. Lt)	
	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.	2012 m. I ketv.	2013 m. I ketv.
1.	2012-01-19	2013-02-08	88	99	813	1044	2.056,3	2.243,9
2.	2012-01-31	2013-02-22	61	38	890	427	2.119,2	1.126,3
3.	2012-02-23	2013-03-15	103	61	1047	625	2.266,6	1.606,9
4.	2012-03-15	2013-03-29	95	19	1725	105	5.461,3	282,1
Viso:			347	217	4475	2201	11.903,4	5.259,2

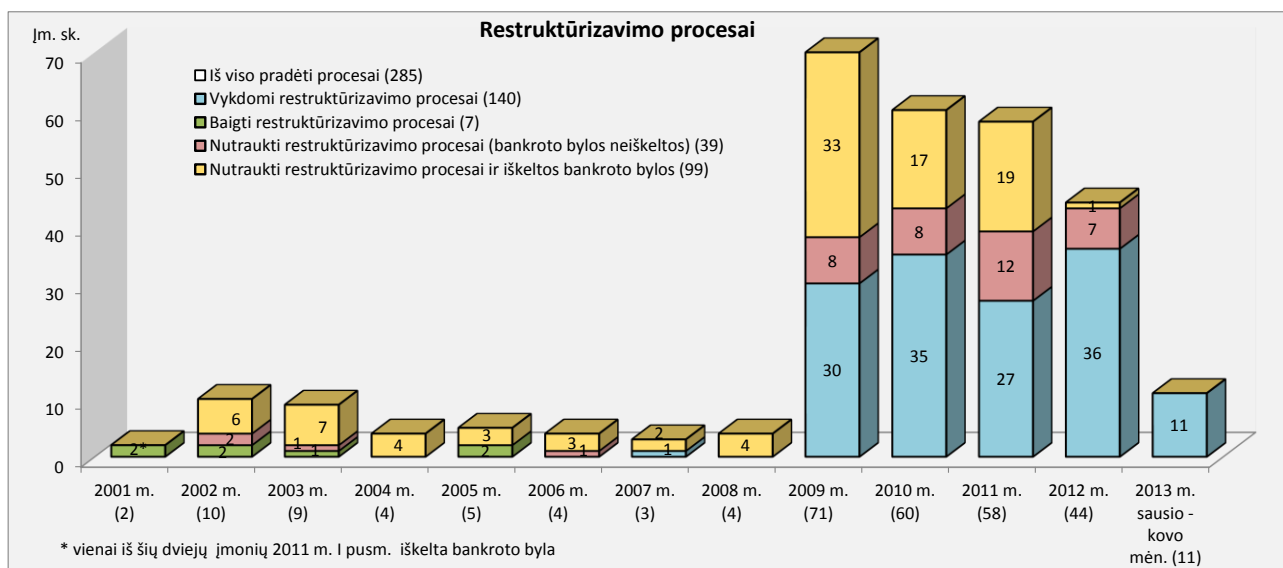
Vertinant paraiškų nagrinėjimo trukmės rodiklius 2013 m. I ketv., matyti, jog Garantinio fondo administratorius paraiškas išnagrinėja per Lietuvos Respublikos Garantinio fondo įstatymo 6 str. 4 d. numatytą terminą – ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo paraiškos gavimo dienos. Pirmajam 2013 m. Garantinio fondo tarybos posėdžiui, kuris įvyko 2013 m. vasario 8 d., pateiktų paraiškų vidutinei nagrinėjimo trukmei (1,4 mėn.) įtakos turėjo Garantinio fondo tarybos sudėties pakeitimas – Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-92, kuris įsigaliojo 2013 m. vasario 3 d., buvo patvirtinta šiuo metu veikiančios Garantinio fondo tarybos personalinė sudėtis. 2013 m. I ketvirčio ir 2012 m. atitinkamo laikotarpio vidutinės paraiškų nagrinėjimo trukmės palyginimas pateikiamas 4 lentelėje.

10 paveikslas

ĮMONIŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Nuo Įmonių restruktūrizavimo įstatymo taikymo pradžios (2001 m. liepos 1 d.) iki 2013 m. kovo 31 d. iš viso restruktūrizavimo procesai pradėti 285 įmonėms, iš kurių 7 įmonės baigtos restruktūrizuoti, tačiau vienai iš jų 2011 m. I pusm. iškelta bankroto byla. Analizuojamu laikotarpiu 140 įmonių restruktūrizavimo procesai tebevykdomi, o 138 įmonėms restruktūrizavimo procesai buvo nutraukti (iš jų 99 įmonėms iškelta bankroto byla) (žr. 11 paveikslą).

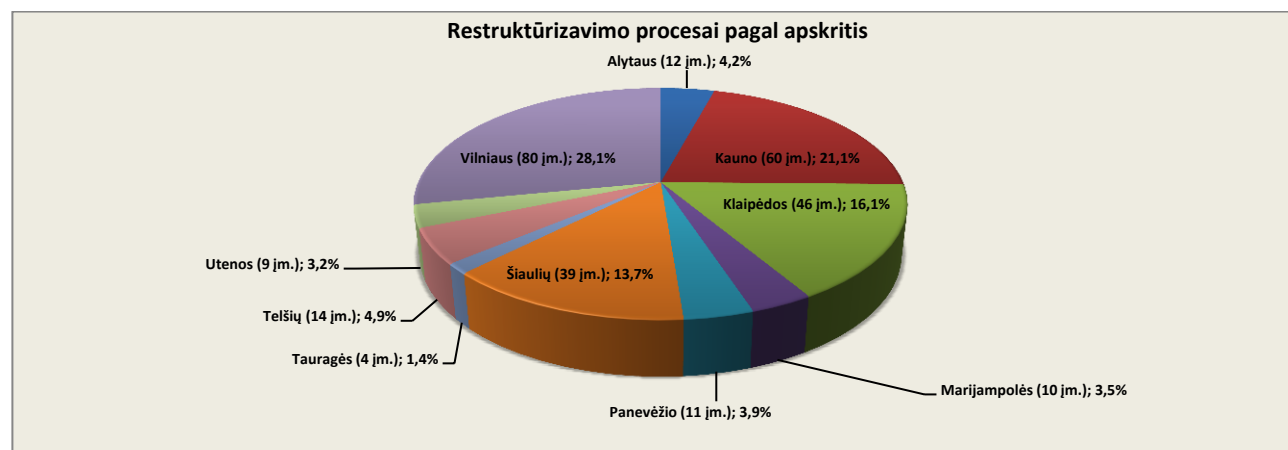

2013 m. sausio – kovo mėn. restruktūrizavimo procesas pradėtas 11 įmonių, t. y. 3 įm. mažiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (14).

Per 2013 m. sausio – kovo mėn. restruktūrizavimo planai buvo patvirtinti 6 įmonėms, t. y. 2 įm. mažiau nei atitinkamu 2012 m. laikotarpiu (8).

Restruktūrizavimo procesai pagal apskritis

2001 m. liepos 1 d. – 2013 m. kovo 31 d. laikotarpiu daugiausia įmonių restruktūrizavimo procesų pradėta Vilniaus (80 įm. arba 28,1 proc.), Kauno (60 įm. arba 21,1 proc.), Klaipėdos (46 įm. arba 16,1 proc.) ir Šiaulių (39 įm. arba 13,7 proc.) apskrityse (žr. 12 paveikslą).

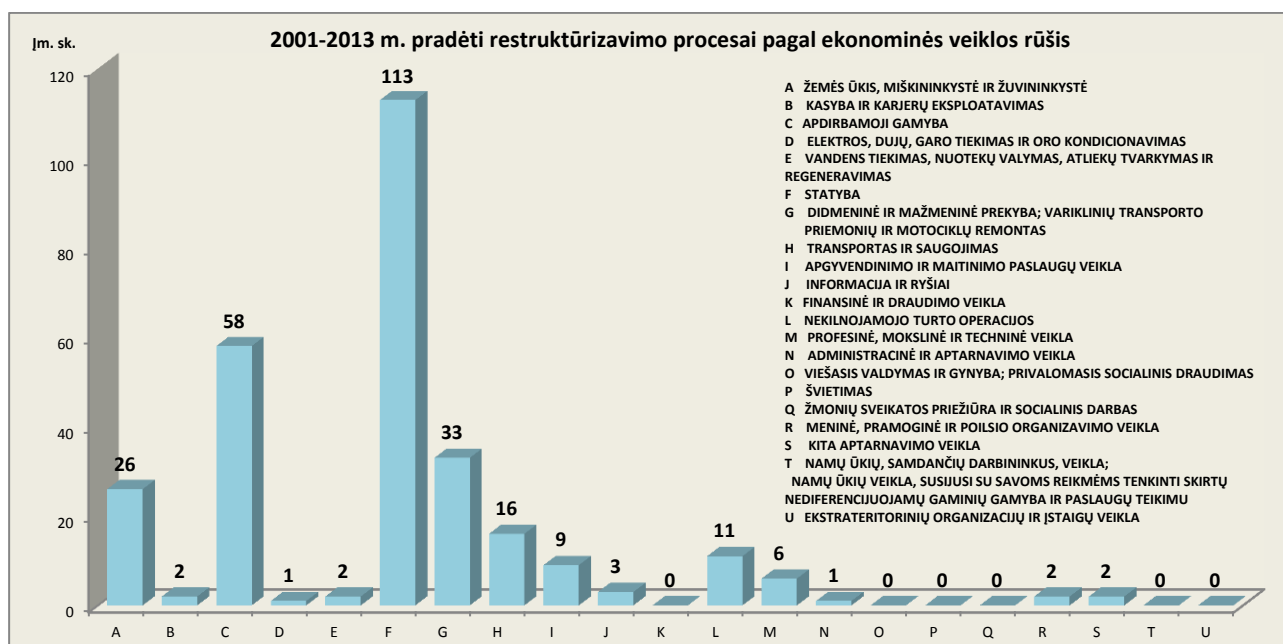

Restruktūrizavimo procesai pagal ekonominės veiklos rūšis

2001 m. liepos 1 d. – 2013 m. kovo 31 d. daugiausia restruktūrizavimo procesų pradėta įmonėms, užsiimančioms statyba (113 įm. arba 39,7 proc.), apdirbamąja gamyba (58 įm. arba 20,4 proc.), didmenine ir mažmenine prekyba (33 įm. arba 11,6 proc.), žemės ūkiu, miškininkyste ir

žuvininkyste (26 įm. arba 9,1 proc.), transportu ir saugojimu (16 įm. arba 5,6 proc.) (žr. 13 paveikslą).

13 paveikslas

BANKROTO IR RESTRUKTŪRIZAVIMO ADMINISTRATORIAI

2013 m. kovo 31 d. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas turėjo 491 fizinis ir 178 juridiniai asmenys, 15 asmenų turėjo teisę dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas turėjo 81 fizinis ir 42 juridiniai asmenys (žr. 4 lentelę).

4 lentelė

Bankroto ir restruktūrizavimo administratoriai

2013 m. kovo 31 d.	Bankroto administratoriai		Bankroto administratoriaus padėjėjai	Restruktūrizavimo administratoriai	
	Fiziniai	Juridiniai		Fiziniai	Juridiniai
	491	178		15	81

Laikotarpiu nuo 2013 m. sausio 1 d. iki kovo 31 d. teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas įgijo 3 fiziniai ir 7 juridiniai asmenys, 4 asmenims suteikta teisė dirbti bankroto administratoriaus padėjėju. Teisę teikti įmonių restruktūrizavimo administravimo paslaugas įgijo 5 fiziniai ir 3 juridiniai asmenys. Trims bankroto administratoriams analizuojamu laikotarpiu bankroto administratoriaus pažymėjimų galiojimas buvo panaikintas ir jie išbraukti iš Asmenų, teikiančių įmonių bankroto administravimo paslaugas, sąrašo.

Direktorius

Alvydas Geigalas